

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن:۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • شماره:۴۹۰۲ • ۱۲ صفحه

تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شتر

سه‌شنبه ۲۳ مرداد ۱۴۰۳ • ۸ صفر ۱۴۴۶ • ۱۳ آگوست ۲۰۲۴ • سال بیست‌ویکم • شماره ۴۹۰۲ • ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۲:۰۹ • اذان مغرب ۱۹:۱۵ • اذان صبح فردا ۳:۵۰ • طلوع آفتاب ۵:۲۳

www.sharghdaily.com

aparati:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

بازی چماق و هویج منتقدان دولت مستقر

یویانعمت‌اللهی

دکترای علوم ارتباطات اجتماعی

مخالفان دولت مستقر به پیش می‌رود. آنچه جناح مقابل می‌خواهد، چیزی جز از دست رفتن آمال عمومی و بدبینی بدنه طرفداران پزشکیان نیست. دولت چهاردهم بیش از یک هفته است که مستقر شده، اما اساسی‌ترین نهادی که باید قبل از همه اراده خود را اعمال و تیم قبلی را منتزع می‌کرد، جایی جز شورای اطلاع‌رسانی دولت نیست. تا این لحظه هیچ خبری در تغییر و تحول در این شورا منتشر نشده و گویا تیم دولت سیزدهم هنوز بر این نهاد مهم اطلاع‌رسانی حاکمیت دارد. بنابراین دولت جدید باید هرچه سریع‌تر شورای اطلاع‌رسانی خود را تشکیل داده و خط و خطوط دولت را مشخص کرده و مرزبندی‌ها را معین کند. آنچه جناح مقابل دولت می‌خواهد، همانا انفعال و ناامیدی و دل‌سردی بدنه حامیان دولت مستقر کنونی است. افرادی که به آقای پزشکیان رای داده‌اند، حق دارند پیگیر انتخاب این کابینه باشند، ولی اکنون هیچ مرجع مشخصی به آنها پاسخ‌گو نیست. رهبران فکری حامی دولت نیز چه‌بسا در غیاب ستون‌هایی نظیر آقای ظریف و همچنین عدم اظهارنظر از سوی خود آقای رئیس‌جمهور یا معاون اول (که سکوت این معاون اول در این روزها بسیار آزاردهنده شده است.) از توان پاسخ‌گویی به سوالات مخاطبان خود عاجز باشند. با وجود دل‌تپه‌ها و بیبیم این کابینه تا چه حد انتظارات بدنه حامیان را برآورده می‌کند. که مخالفان دولت چهاردهم سوادِ آن را دارند. خط خبری و جریان‌سازی آنها معطوف به ایجاد نوعی ایهام در نزد طرفداران و حامیان پزشکیان است.

زمین‌خوانی

برای اجرای نقشه راه آب، چقدر آب تجدیدپذیر داریم؟

مهدی زارع

کمبود آب کمک کرده است، آب‌های سطحی کشور در رودخانه‌ها، دریاچه‌ها، تالاب‌ها و میزارن به‌سرعت در حال کاهش است. سطح آب مخازن ایران به‌طور خطرناکی پایین آمده است. به‌عنوان مثال، تالاب‌ها و دریاچه‌ها در جنوب شرقی استان سیستان‌و‌بلوچستان ایران خشک شده‌اند. خشکی تالاب هامون به‌عنوان منبع اصلی غذا و امربامعاش هزاران نفر، به مهاجرت مردم محلی به شهرهای دور و نزدیک انجامیده است. کاهش منابع آب در ایران ناشی از اثر متقابل پیچیده عواملی ازجمله خشک‌سالی‌های هواشناختی مکرر، تنوع اقلیمی زیاد و فعالیت‌های انسانی به‌ویژه رشد جمعیت باعث افزایش تقاضا، استفاده ناکارآمد از آب کشاورزی و مدیریت ناپایدار منابع آب می‌شود. سطوح کم‌بارش ناشی از تغییرات اقلیمی، کمبود آب ایران را در سال‌های اخیر بدتر کرده است. یک مطالعه اخیر توسط پروژه اسناد جهانی آب‌وهوا (WAA) نشان داد که بخش درخور توجهی از ایران در ۳۶ ماه منتهی به خرداد ۱۴۰۲ شرایط خشک‌سالی شدید و استثنائی کشاورزی را تحمل کرده است. این خشک سالی از آن زمان تاکنون ادامه داشته است. در سال گذشته منتهی به ۲۸ اسفندماه ۱۴۰۱، میزان بارندگی در کشور نسبت به میانگین بلندمدت و مسال ابی قبل، به ترتیب ۲۶ درصد و ۱۶ درصد کاهش داشت. بالاین‌حال، بحران آب ایران را نمی‌توان صرفا به دلایل طبیعی نسبت داد. برای مثال، کاهش گسترده مساحت تالاب‌های کشور عمدتا با کسترش زمین‌های زراعی و توسعه شهرها مرتبط است.

نهرهای معدودی که به فلات مرکزی می‌ریزند، در باتلاق‌های شور پراکنده می‌شوند. همه نهرها فصلی و متغیر هستند. سیلاب‌های بهاری خسارات زیادی وارد می‌کنند، درحالی‌که در تابستان که اکثر نهرها ناپدید

۲۰ میلیون مهاجر

معاون انتخابی ترامپ با اشاره به اینکه درحال‌حاضر ۲۰میلیون مهاجر غیرقانونی در آمریکا حضور دارند، اظهار کرد: «کار اخراج این مهاجران غیرقانونی را در مرحله نخست با اخراج یک میلیون نفر آغاز کرده و به مرور در مراحل بعدی آن را کسترش خواهیم داد». به گزارش العالم، «جی دی ونس» در ادامه تأکید کرد: «فکر می‌کنم اگر تعداد زیادی از این مجرمان خشن را که با حضور خود باعث کاهش دستمزد کارگران آمریکایی شده‌اند اخراج کنیم، راه زیادی را برای حل مشکل مهاجرت غیرقانونی طی کرده‌ایم.»

۳ میلیون تومان

به‌تازگی پیامکی در تلفن‌های همراه با عنوان «کمک ۳میلیون تومانی دولت پزشکیان» ارسال شده است که هدفی جز کلاهبرداری و دست‌رسی به اطلاعات تلفن همراه افراد ندارد و به نظر می‌رسد اهدافی برای فیشینگ و دست‌رسی به اطلاعات تلفن همراه افراد دارد. طبق گزارش کاربران در صورت کلیک بر روی این لینک، این پیامک برای هشماره‌های موجود در فهرست تماس‌های آن تلفن همراه هم ارسال می‌شود و با ورود به این لینک، صفحه‌ای شبیه به درگاه خدمات دولتی باز می‌شود.

غزه

همه زندگی

در یک کیف کوچک

«دوسوم مدارس در غزه هدف قرار گرفته است». «با نسل‌کشی در غزه روبه‌رو هستیم».

این تنها دو نمونه از سخنانی است که درباره شرایط غزه بیان می‌شود. تمام آنچه مدافعان حقوق بشر و رؤسای کمیسیون‌های سازمان ملل درباره غزه انجام می‌دهند، توصیف شرایط است. بعد از حمله به یک مدرسه که منجر به کشته‌شدن حدود صد کودک شده، بار دیگر اعلام شد قرار است تحقیقات کاملی انجام شود. یک ماه پیش در حمله به مدرسه دیگری نیز همین وعده داده شد، پس از حمله به بیمارستان شفا و پیداشدن گورهای دسته‌جمعی نیز این سخنان تکرار شد. خبری از آتش‌بس نیست؛ مذاکرات قبل از شروع پایان می‌یابد.

۷۵ هزار آواره دیگر؛ فیلیپ لازارینی، کمیسر کل آژانس امداد‌رسانی و کارایی آوارگان فلسطینی (آتروا)، در حساب کاربری خود در پلتفرم ایکس نوشته‌است: «مردم غزه گرفتار شده‌اند و جایی برای رفتن ندارند. در چند روز گذشته بیش از ۷۵ هزار نفر در جنوب غربی غزه به زور آواره شده‌اند. برخی قسطنی می‌توانند فرزندانشان خود را با خود حمل کنند، برخی تمام زندگی خود را در یک کیف کوچک قرار داده و آواره‌اند». در زیر همین پست، معتمم راشد، یک پزشک شاغل در غزه نوشته است: «هر روز شاهد قتل‌عام‌ها و کشتارهایی هستیم که جان بی‌گناهان را می‌گیرد و آینده آنها را نابود می‌کند. ما هر روز در میان شرایط بسیار دشوار انسانی و پزشکی برای نجات جان افراد تلاش می‌کنیم. ما برای پایان دادن به این تراژدی انسانی به همبستگی و حمایت بین‌المللی نیاز فوری داریم».

۱۰ بار آوارگی؛ بار دیگر اسرائیل دستور تخلیه داده است؛ این بار کسانی که ساکن خان‌یونس شده‌اند، در حال حرکت هستند. به گزارش الجزیره، برخی از آنها بدون چادر، سرپناه، غذا، آب آشامیدنی و سرویس بهداشتی در میانه راه و در مسیرهای پدیده می‌خوابند. برخی از آنها به الجزیره گفته‌اند این همدین بار است که از خان‌یونس آواره می‌شوند. فلسطینی‌ها نمی‌دانند کجا بروند؛ زیرا هر جا می‌روند همچنان هدف قرار می‌گیرند. ارتش اسرائیل به این دستور داده تا به مناطق غربی خان‌یونس بروند، اما این مناطق ازجمله المواسی نیز بارها از مهر سال گذشته هدف قرار گرفته است.

قتل‌عام خونین؛ واکنش‌ها به حمله

اسرائیل به مدرسه‌ای در غزه ادامه دارد. مقامات فلسطینی می‌گویند بیش از صد نفر ازجمله زنان و کودکان در مدرسه الطیبن کشته و ده‌ها نفر زخمی شده‌اند. مقامات فلسطینی انتظار دارند تعداد قربانیان افزایش یابد. ارتش اسرائیل مانند دفعات پیش مدعی است نیروی هوایی این رژیم به یک «مرکز فرماندهی و کنترل» که به‌عنوان مخفیگاه فرماندهان حماس» در مدرسه الطیبن قرار داشته، حمله کرده است. البته طبق روال چند ماه گذشته، شواهدی برای این ادعا ارائه نکرده است. تل‌آویو در پاسخ به بازتاب‌های این «قتل‌عام خونین» تأکید کرده که اقداماتی را برای کاهش آسیب به غیرنظامیان انجام داده و در عین حال آمار تلفات ارائه‌شده از سوی مقامات فلسطینی را نادرست دانسته است. از سوی دیگر، حماس در بیانیه خود اعلام کرد ادعای اسرائیل درباره استفاده از مدرسه به‌عنوان مرکز فرماندهی این گروه، «بهبانه‌ای برای هدف قراردادن غیرنظامیان، مدارس، بیمارستان‌ها و جاده‌های پناه‌جویان است». حماس تأکید کرده که همه این ادعاها دروغین و برای توجیه جنایات انجام‌شده هستند. آنها از کشورهای غربی و اسلامی و جامعه جهانی درخواست کرده‌اند به وظیفه و مسئولیت خود عمل کنند و برای توقف این کشتارها و تجاوزهای روزافزون صهیونیست‌ها علیه مردم و شهروندان بی‌دفاع فلسطین، اقدامی فوری انجام دهند. آنها از جامعه جهانی و شورای امنیت سازمان ملل متحد برای پایان این اقدامات خونین درخواست کرده‌اند.

واکنش‌ها؛ سخنگوی شورای امنیت ملی آمریکا در بیانیه‌ای تأیید کرده است «تعداد زیادی از غیرنظامیان همچنان کشته و زخمی می‌شوند» و خواستار آتش‌بس و تعویض گروگان‌ها شد. وزارت امور خارجه قطر نیز این حمله را یک «کشتار وحشتناک و جنایت وحشیانه علیه غیرنظامیان بی‌پناه» دانست و درخواست کرد یک هیئت حقیقت‌یاب مستقل سازمان ملل برای تحقیق درباره حملات به پناهگاه‌های آوارگان فلسطینی در غزه تشکیل شود. این وزارتخانه از جامعه بین‌المللی خواست اسرائیل را ملزم به تضمین حمایت از رعایت قوانین بین‌المللی کند. برخی از فعالان حقوق بشر حمله به مدرسه را مرگبارترین حمله به مدارس از اکتبر گذشته تاکنون دانسته‌اند.

۲۵ میلیارد دلار

تسنیم: پنج تیغ ماه گذشته، ۲۵میلیارد و ۳۶۹ میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی، واردات در مقابل صادرات و خدمات تأمین شده است. از این میزان، سهم صنایع ۱۹میلیارد و ۱۵۶ میلیون دلار بوده است. تأمین ارز نیامی و تأمین‌شده برای صنایع حمل‌ونقل و خودرو در مجموع سه‌میلیارد و ۱۹۸ میلیون دلار بوده است. اما برای صنایع معدنی و ماشین‌آلات و تجهیزات تولید و صنایع تجهیزات برق و الکترونیک حدود ۳۰۵ میلیارد دلار و منسوجات و پوشاک معادل ۷۰۲ میلیون دلار ارز نیامی بوده است.

شبکه‌خوانی

طالبان فراخوان داد

وزارت مهاجرین طالبان از مهاجران افغان ساکن در کشورها خواسته که به کشور خود بازگردند؛ چراکه امکانات لازم برای آنها در افغانستان فراهم شده است. به گزارش خبرنگاران، مولوی کلیم الرحمن، مسئول مالی و اداری وزارت مهاجرین و عودت‌کنندگان طالبان در مورد مزایای مهاجرت از نگاه دین مبین اسلام صحبت کرد و گفت: «خود را یک خادم می‌دانم که مهاجرین را در آغوش گیرم. امارت اسلامی و وزارت مهاجرین آماده استقبال از آنان است.» مولوی محمود الحق احدی، یکی دیگر از مسئولین وزارت مهاجرین طالبان، گفت: «با همکاری مؤسسات همکار کمک نقدی، خوراک‌ی و غیرخوراک‌ی برای مهاجران افغان فراهم شده است. برای آنان در کمپ‌های موقت تمامی امکانات زندگی از قبیل کلینیک، مسجد، سیم‌کارت‌های رایگان، غذا، آب آشامیدنی و ضروریات اولیه فراهم شده است. به منظور استقبال نیز، مراکز استقبال و پذیرایی در ولایات ننگرهار، نیمروز، قندهار و هرات فعال است.» به گزارش «شرق»، آن‌طورکه در سایت وزارت مهاجرین و عودت‌کنندگان طالبان نوشته شده است، طی یک سال اخیر یک‌میلیون و ۷۹۹ هزارو ۶۰۳ تن از ایران، پاکستان و کشورهای دیگر به افغانستان برگشته‌اند. همچنین این وزارتخانه در گزارش سه ماه گذشته خود تأکید کرده است: «۴۸هزارو ۷۱۴ خانواده بیجا شده، برکشت‌کننده، متضرر ناشی از حوادث طبیعی، بی‌بضاعت، معلول معیوب، یتیم و خانم‌های بیوه در ولایات کمک شده‌اند که کمک‌های متذکره شامل غذایی، صحنی نقدی، اعمار مکاتب، وسایل کاری، اعمار سرپناه، لوازم منزل، خیمه، بزمای شیری، بسته‌های پوشاک زسناتی، وسایل اعمار سرپناه، وسایل مرغ‌داری و وسایل تولید صابون است که خانواده‌های متذکره از آن مستفید شده‌اند». همچنین وعده داده است: «این وزارت تلاش می‌ورزد تا شرکت فعال آنها را در پروژه بهسازی و بازسازی محلات زیست‌شان و ثبات حیات اجتماعی اقتصادی آنها و بالاخره عمران کشورشان تأمین کند.» همچنین تأکید کرده که جلب همکاری و هماهنگی‌های کاری ادارات دولتی ذی‌ربط، کنار حل دائمی مسئله اسکان و تأمین ارتقای سطح زندگی، در اولویت‌های کاری این وزارتخانه است. هرچند آمار دقیقی درباره تعداد مهاجران افغانستانی در ایران وجود ندارد، اما حدس زده می‌شود بین ۸ تا ۱۰ میلیون نفر از آنان در ایران حضور دارند.

حق ازدواج دختران ۹ساله

اعتراض به پیش‌نویس یک قانون در عراق اوج گرفته است. نمایندگان پارلمان عراق در حال بررسی لایحه‌ای هستند که به دختران اجازه می‌دهد در ۹سالگی ازدواج کنند. به گزارش کاربین، اعتراض‌ها به این لایحه آغاز شده است و فعالان حقوق زنان این قانون را نقض آشکار حقوق کودک می‌دانند. در همین حال، برخی از نمایندگان زن پارلمان تلاش می‌کنند جلوی رای‌گیری دوم لایحه را بگیرند، اما با مخالفت شدید نمایندگان مردی مواجه هستند که از این قانون حمایت می‌کنند. آنان می‌پرسند ازدواج با یک دختر ۹ساله بالغ چه اشکالی دارد؟ همچنین آنها مخالفان این لایحه را که قرار است دو هفته دیگر دوباره در صحن مجلس بررسی شود، به «انحطاط اخلاقی» و «پیروی از برنامه‌های غربی» متهم کرده‌اند. اما معترضان نگران هستند که تصویب این قانون آینده‌ای تاریک‌تر برای دختران عراقی، رقم بزند و بر این باورند در صورت تصویب این قانون، فرزندان‌شان با آینده‌ای سخت‌تر روبه‌رو شوند. رایا فائق، هماهنگ‌کننده ائتلاف مخالفان این لایحه، آن را «فاجعه‌ای برای زنان» خوانده و از عواقب آن بر دختران و خانواده‌هایشان ابراز نگرانی کرده است. علیا نصیف، نماینده پارلمان عراق نیز گفت: «مردان طرفدار این قانون در نظر نمی‌گیرند که قانون‌گذاری هستند که سرنوشت مردم را تعیین می‌کنند، بلکه از تفکر مردانه خود پیروی می‌کنند». برخلاف عربستان سعودی، در عراق سیستم قیمومیت مرد وجود ندارد. طبق این سیستم، نیازی نیست زنان برای انجام فعالیت‌های اجتماعی و حیاتی خود ملزم به داشتن اجازه شوهر، پدر یا سرپرست مرد باشند. بااین‌حال، این لایحه جدید قانون قرار است علاوه بر کاهش سن ازدواج دختران، به مراجع مذهبی این اختیار را بدهد که درباره امور خانواده ازجمله ازدواج، طلاق و مراقبت از کودکان تصمیم‌گیری کنند. این لایحه در حالی مطرح می‌شود که عراق از دهه ۱۹۵۰ ازدواج زیر ۱۸ سال را ممنوع کرده، اما همچنان ۲۸ درصد از دختران در این کشور (با اجازه قاضی و ولی کودک) قبل از ۱۸سالگی ازدواج می‌کنند.